ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ БІОЛОГІЧНИЙ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан біологічного факультету
_____ Л. О. Омельянчик
«04» вересня 2026 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЛІСОВІ КУЛЬТУРИ

підготовки бакалаврів
денної форми здобуття освіти
освітньо-професійна програма Мисливське господарство та рослинні ресурси
спеціальності 205 Лісове господарство
галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство

ВИКЛАДАЧ: Полякова І.О., д.с.-г.н., проф., завідувач кафедри генетики та рослинних ресурсів

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри генетики та рослинних ресурсів

Протокол № 1 від "27" 08 2026 р.
Завідувач кафедри генетики та рослинних ресурсів
_____ І. О. Полякова

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми
_____ Г. Ф. Дударєва

2026 рік

Викладач: *д.с.-г.н., проф. Полякова Ірина Олексіївна*
Кафедра: *кафедра генетики та рослинних ресурсів*
E-mail: ira.linum@gmail.com
Телефон: +38098 6784063 (*Viber*)
Інші засоби зв'язку:

1. **Тел.** 061 228 75 87
2. **Telegram** +38098 6784063
3. особисті повідомлення в системі Moodle

1. Опис навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Лісові культури» є засвоєння майбутніми фахівцями комплексу знань щодо основних складових лісовідтворення: від заготівлі лісового насіння, вирощування садивного матеріалу, створення насаджень до переведення лісових культур у вкриті лісовою рослинністю землі. Основними завданнями дисципліни «Лісові культури» є набуття теоретичних знань і формування навичок щодо організації створення і вирощування різних типів лісових культур в певних ґрунтово-кліматичних умовах; сформувати у студентів загальні уявлення про лісові культури, дати знання про строк та організацію заготівлі лісонасіннєвого матеріалу, організацію лісового розсадника; ознайомити студентів з видами лісових культур, лісонасіннєвою справою, показниками якості насіння, видами лісонасіннєвої документації і правилами її ведення, агротехнікою вирощування садивного матеріалу, догляду за лісовими культурами, лісовою меліорацією, забезпечити засвоєння слухачами бакалаврату лісокультурних методів оптимізації лісів, що зазнали рекреаційного навантаження; основ добору деревних рослин, придатних для культивування в осередках рекреаційного впливу; основ добору типів лісових культур для насаджень, створюваних у приміських лісах та лісопарках; основ технології створення та вирощування насаджень в лісах, що зазнають рекреаційного навантаження.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: основи технології проектування, створення і вирощування штучних насаджень; агротехніку вирощування біологічно-стійких насаджень на землях, що зазнали рекреаційного впливу; особливості технології створення лісових насаджень залежно від типу ландшафту та ступеня його деградації. способи створення лісових культур; схеми змішування деревних та 3 чагарникових порід; біологічні особливості деревних порід; методи обстеження та дослідження лісових культур; принципи та способи лісової меліорації; основні напрямки штучного

лісовирощування; методи створення лісових культур; особливості вибору головних, супутніх та підгінних порід та чагарників залежно від лісокліматичного району; форми взаємовпливу деревних рослин; способи створення лісових культур та умови їх застосування; особливості створення лісових культур з участю інтродуцентів; методи реконструкції малоцінних насаджень лісокультурними засобами; способи догляду за культурами, їх види та значення; лісокультурну документацію; охорону праці та техніку безпеки під час створення та вирощування лісових культур.

вміти: застосовувати набуті знання для створення і вирощування біологічно стійких лісових насаджень на землях, що зазнали рекреаційного впливу; проектувати і створювати різні типи штучних насаджень на категоріях лісокультурних площ, у різноманітних типах лісорослинних умов і типах лісу; застосовувати найновіші досягнення науки і практичного досвіду передових лісогосподарських підприємств в галузі вдосконалення створення штучних лісових насаджень; створювати біологічно стійкі високопродуктивні штучні лісові насадження за участю найбільш господарсько-цінних аборигенних та інтродукованих деревних порід; здійснювати реконструкцію малоцінних насаджень лісокультурними методами, у т.ч. із висаджуванням швидкоростучих та інтродукованих деревних порід; організувати роботу щодо догляду за лісовими культурами; навчити робітників вимогам правил щодо охорони праці та техніки безпеки під час створення та вирощування лісових культур; здійснювати технічне приймання, облік та оцінку якості лісокультурних об’єктів та природного поновлення; проводити інвентаризацію лісових культур і плантацій, а також атестацію незімкнутих лісових культур; переводити лісові культури та площі із природним поновленням у вкриті лісовою рослинністю землі; заповнювати лісокультурну документацію, в т.ч. книгу обліку лісокультурних об’єктів та звіт про проведення лісокультурних робіт; володіти навичками щодо створення лісових культур, узагальнення експериментального матеріалу і аналізу літературних джерел.

Місце дисципліни в освітній програмі (міждисциплінарні зв’язки):

Пререквізити:

- Ботаніка
- Дендрологія
- Ґрунтознавство
- Фізіологія рослин
- Лісознавство

Постреквізити:

- Лісові культури (8 семестр)
- Виробнича практика

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	**Обов’язкова**	
Семестр	7-й	7-й
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість годин	90	90
Лекційні заняття	20 год.	4 год

Лабораторні заняття	10 год.	4 год
Самостійна робота	60 год.	82 год.
Консультації	Консультації відбуваються у кількох форматах: очні консультації (offline/Face-to Face): ІІІ корпус ЗНУ ауд. 302а; online за допомогою платформ Zoom, Google Meet, Microsoft Teams за необхідністю та попередніми домовленостями через електронну пошту викладача, дистанційно у *Telegram, Viber* – на запити відповіді у робочий час з 8-00 до 17-00 з понеділка по суботу	
Вид підсумкового семестрового контролю:	**залік**	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1164#section-0	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

КОМПЕТЕНТНОСТІ/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі лісового і мисливського господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів лісівничої науки і характеризується комплексністю та відповідністю природних зональних умов	Лекції, лабораторних роботи та досліди, пошукові роботи здобувачів, проблемне навчання	Поточні та підсумкове тестування в системі Moodle, оформлення протоколів лабораторних занять, виконання самостійних пошукових завдань, усне опитування, виконання індивідуального завдання
Здатність спілкуватися іноземною мовою.		
Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.		
Здатність застосовувати знання і уміння лісівничої науки й практичний досвід ведення лісового господарства.		
Здатність використовувати знання й практичні навички для аналізу біологічних явищ і процесів, біометричної обробки дослідних даних та їх математичного моделювання.		
Здатність аналізувати стан дерев, лісостанів, особливості їх росту і розвитку на основі вивчення дослідних даних, літературних джерел та нормативно-довідкових матеріалів.		
Здатність вирішувати поставлені завдання зі створення насаджень, їх вирощування та формування на основі вивчення літературних та		

нормативних джерел передового виробничого досвіду		
Здатність планувати й реалізовувати ефективні заходи з організації господарства, підвищення продуктивності насаджень та їх біологічної стійкості, ощадливого, на екологічних засадах, використання лісових ресурсів.		
Здатність планувати й реалізовувати ефективні заходи з організації господарства, підвищення продуктивності насаджень та їх біологічної стійкості, ощадливого, на екологічних засадах, використання лісових ресурсів.		
Здатність застосовувати професійно-профільні знання та практичні навички задля вирощування посадкового матеріалу декоративних рослин, створення і експлуатації об’єктів ландшафтного дизайну, оцінки й аналізу стану рослинних ресурсів.		
Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.		
Володіти базовими гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення лісового господарства.		
Розуміти і застосовувати особливості процесів росту і розвитку лісових насаджень, теорії та принципи ведення лісового і мисливського господарства для вирішення завдань професійної діяльності.		
Застосовувати лісівничі загальновідомі методи збору дослідного матеріалу та його статистичного опрацювання.		
Аналізувати результати досліджень лісівничо-таксаційних показників дерев, деревостанів, їх продуктивності, стану насаджень та довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази.		
Оцінювати значимість отриманих результатів досліджень дерев, деревостанів, насаджень, лісових масивів і стану довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази і робити аргументовані висновки.		
Впроваджувати розроблені проектні рішення у виробництво та забезпечувати ведення лісового господарства на засадах наближеного до природи лісівництва		
Здатність розв’язувати складні		

спеціалізовані задачі та практичні проблеми при вивченні рослинних ресурсів, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки.		
Знання наукових досягнень, сучасних тенденції розвитку, особливостей організації, ведення та перспективи розвитку лісової, мисливської і ботанічної галузі; принципів, методів, правових та соціальних засад сталого природокористування.		
Оцінювати значимість отриманих результатів досліджень стану природних та штучних екосистем і робити аргументовані висновки		

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основні положення теорії лісового насінництва.

Лісові культури, як спеціальна дисципліна лісогосподарського циклу, загальний обсяг та структура курсу. Наукові основи дисципліни та її взаємозв'язки з іншими спеціальними та загальнонауковими дисциплінами. Історія та сучасний стан лісокультурної справи. Розмноження та відтворення дерев і чагарників. Функції та морфологія насіння деревних порід. Класифікація плодів. Достигання та проростання насіння. Способи природного розповсюдження насіння. Прогнозування на облік очікуваного врожаю лісового насіння. Плодоношення деревних і чагарникових рослин та насаджень. Прогнозування врожаю насіння та методи обліку. Методи окомірного обліку. Методи кількісного обліку. Методи довготермінового обліку.

Змістовий модуль 2. Лісове насінництво.

Терміни збору лісонасінної сировини. Обстеження лісонасінних об'єктів перед заготівлею насіння та оцінка його якості. Особливості заготівлі лісонасіннєвої сировини. Переробка шишок і насіння хвойних порід. Переробка плодів і насіння листяних порід Підготовка лісового насіння до сівби. Типи спокою насіння, його причини та способи подолання. Способи підготовки насіння до сівби. Умови збереження життєздатності насіння. Склади і тара для зберігання насіння. Спостереження за насінням у процесі зберігання. Особливості зберігання насіння основних лісотвірних порід. Зберігання резервного фонду насіння. Пакування і транспортування насіння. Паспортизація та перевірка посівних якостей насіння. Лісонасінний контроль за посівними якостями насіння. Основні положення насінного контролю, правила відбору середніх зразків насіння для визначення його посівних якостей. Особливості визначення посівних якостей насіння. Норма висіву та клас якості насіння. Документація про якість лісового насіння.

Змістовий модуль 3. Організація лісонасінної бази на генетико-селекційній основі.

Лісонасінне районування. Організація лісонасінної бази. Селекційні (сортові) категорії лісового насіння. Селекційна оцінка та відбір господарсько цінних дерев і насаджень. Генетична оцінка плюсових дерев і насаджень. Лісовий генофонд. Лісонасінні ділянки. Лісонасінні плантації.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин	Згідно з розкладом
		д.ф..	

Лекція 1	Основні положення теорії лісового насінництва.	2	*Тиждень 1*
Лекція 2	Функції та морфологія насіння деревних порід. Класифікація плодів.	2	*Тиждень 2*
Лекція 3	Прогнозування врожаю насіння та методи обліку.	2	*Тиждень 3*
Лекція 4	Обстеження лісонасінних об'єктів перед заготівлею насіння та оцінка його якості. Особливості заготівлі лісонасіннєвої сировини.	2	*Тиждень 4*
Лекція 5	Типи спокою насіння, його причини та способи подолання.	2	*Тиждень 5*
Лекція 6	Паспортизація та перевірка посівних якостей насіння.	2	*Тиждень 6*
Лекція 7	Особливості визначення посівних якостей насіння.	2	*Тиждень 7*
Лекція 8	Організація лісонасінної бази на генетико-селекційній основі	2	*Тиждень 8*
Лекція 9	Селекційні категорії лісового насіння, селекційна оцінка та відбір господарсько цінних дерев і насаджень	2	*Тиждень 9*
Лекція 10	Генетична оцінка плюсових дерев і насаджень. Лісовий генофонд.	2	*Тиждень 10*
Лабораторне заняття 1	Будова плодів і насіння основних лісоутворюючих деревних і чагарникових порід.	2	*Тиждень 1*
Лабораторне заняття 2	Визначення фактичної маси 1000 насінин, схожості та енергії проростання лісового насіння.	2	*Тиждень 2*
Лабораторне заняття 3	Визначення життєздатності насіння сосни звичайної.	2	*Тиждень 3*
Лабораторне заняття 4	Визначення доброякісності лісового насіння.	2	*Тиждень 4*
Лабораторне заняття 5	Відбір середніх зразків насіння різних порід із сформованих партій	2	*Тиждень 5*
Лабораторне заняття 6	Оформлення документів про посівну якість лісового насіння	2	*Тиждень 6*
Лабораторне заняття 7	Складання паспорту партії лісового насіння різних порід.	2	*Тиждень 7*
Лабораторне заняття 8	Умови збереження життєздатності насіння.	2	*Тиждень 8*
Лабораторне заняття 9	Способи зберігання резервного фонду насіння.	2	*Тиждень 9*

Лабораторне заняття 10	Способи підготовки насіння до сівби.	2	*Тиждень 10*

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/роботи	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Протокол лабораторного заняття	Перевірка протоколу лабораторних занять	Методичні рекомендації до виконання та оформлення завдань лабораторного заняття розміщено в системі електронного навчання ЗНУ.	Протокол лабораторного заняття оцінюється за 3-ти бальною шкалою: 3 бали – самостійне виконання роботи в лабораторії, вчасне її оформлення; 2 бали – самостійне виконання роботи в лабораторії, невчасне її оформлення, 1 бал – самостійне виконання роботи в лабораторії, часткове оформлення роботи в зошиті, наявність помилок. Протоколи здаються кожні 2 тижні після проходження лабораторного заняття до наступного заняття.	**10×3 = 30**
Самостійна робота здобувача	Перевірка виконаного самостійного завдання	Самостійна робота включає опрацювання основної та додаткової літератури та заповнення поданих таблиць. Завдання розміщено у СЕЗН ЗНУ.	Кожна самостійна робота за 2-ою системою: 2 бали – повне розкриття теми без помилок, 1 бал – неповне розкриття теми або наявність помилок.	**10**
Контрольне тестування	Тести на платформі Moodle.	10 питань за матеріалами лекційного курсу	Тести оцінюються в 1 бал. Тестування проводиться двічі на 5 та 04 тижнях	**2×10 = 20**
Усього поточний контроль	**4**			**60**
Підсумковий контроль				
Залік	Індивідуальне самостійне завдання	Індивідуальне самостійне завдання полягає у створенні презентації Microsoft Power Point про одній із тем даної дисципліни.	Обсяг роботи не менш ніж 10 слайдів. Перелік посилань та ілюстративний матеріал є обов'язковими. Оцінюється за 20-ти бальною шкалою. Обов'язковими вимогами є самостійне виконання роботи, вчасна здача роботи, подано матеріалу без помилок, наявність ілюстративного матеріалу. Оформлені роботи надсилаються на пошту або прикріплюються до завдання в систему Moodle не пізніше ніж за 3 дні до заліку.	**20**
	Підсумкове тестування (теоретична частина)	Тести на платформі Moodle складаються з 20 питань щодо визначення об'єктів чи визначення частини об'єкту.	Тести оцінюються в 0,5 бала	**10**
	Усна доповідь	Відповідь на питання за матеріалами курсу.	2 питання, які оцінюються в 5 балів	**10**
Усього підсумковий контроль	**3**			**40**

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Основні навчальні ресурси представлено на сторінці курсі у системі електронного забезпечення навчання ЗНУ Moodle за покликанням розміщеним у першій секції цього силабусу. Там також розміщення покликання на додаткові ресурси які дають змогу розширити та поглибити свої знання з будови рослинних організмів.

Рекомендована література

Основна:

1. Бровко Ф.М., Таран Н.Ю., Бровко О.Ф., Войцеховська О.В. Лісовідновлення та лісорозведення: практикум. Київ: Видавничий дім «Кондор» 2021. 96 с.

2. Кременецька Є.О Лісові культури: навчальний посібник. Частина 1. Теоретичні основи та практичні аспекти створення лісових культур. Для студентів 3 курсу спеціальності 205 «Лісове господарство» ОС «Бакалавр» денної і заочної форм навчання. Суми: СНАУ, 2020. 72 с.

3. Кременецька Є.О. Лісові культури: навчальний посібник. Частина 2. Культури основних лісоутворювальних порід, екзотів та технічно цінних порід. Для студентів 4 курсу спеціальності 205 «Лісове господарство» ОС «Бакалавр» денної і заочної форм навчання. Суми: СНАУ, 2020. 72

4. Гордієнко М. І., Гузь М. М., Дебринюк Ю. М., Маурер В. М. Лісові культури. Львів: Камула, 2005. 608 с.

Додаткова:

1. Дебринюк Ю. М., Криницький Г. Т., Целень Я. П. Технологія вирощування плантаційних лісових насаджень у Західному регіоні України: монографія. Львів : Камула, 2016. 159 с.

2. Гладун Г. Б., Трофименко М. Є., Лохматов М. А. Захисні лісові насадження: проектування, вирощування, впорядкування. Харків : Нове слово, 2005. 390 с.

3. Вакулюк П. Г., Самоплавський В.І. Лісовідновлення та лісорозведення в Україні: монографія. Харків : Прапор, 2006. 384 с.

4. Інструкція з проектування, технічного приймання, обліку та оцінки якості лісокультурних об'єктів. Київ : Державний комітет лісового господарства України, 2010. 73 с.

5. Мажула О.С., Попов О.Ф., Тімко Ю.А., Лінник Ю.О. Посівна якість насіння сосни звичайної при різних умовах збереження. Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування. 2009. Вип. 135. С. 164-171

6. Марчук Ю.М. Мєшкова В.Л,. Борисова В.В Методичні аспекти тривалого зберігання насіння лісових порід. Лісівництво і агролісомеліорація . 2007. Вип. 103. С. 11-25.

7. Гордієнко М. І., Шлапак В. П., Гойчук А. Ф. та ін. Культури сосни звичайної в Україні. Київ : ІАЕ УААН. 2002. 872 с.

8. Пилипенко О. І., Юхновський В. Ю., Дударець. М.С, Малюга В. М. Лісові меліорації: підручник. Київ: Аграрна освіта, 2010. 282 с.

9. Лялін І. О. Методичні рекомендації до виконання практичних робіт по лісовому насінництву з навчальної дисципліни «Лісові культури» (для студентів спеціальності 206 Садово-паркове господарство). Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. 38 с.

10. Кичилюк О. В., Бортнік Т. П., Кислюк К. Л., Гетьманчук А. І., Войтюк В. П., Андреєва В. В., Шепелюк М. О. Сучасні технології насінництва та розсадництва : методичні рекомендації до лабораторних робіт. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2020. 80 с.

Інформаційні ресурси

Державне агентство лісових ресурсів України. URL : : [https://forest.gov.ua/]
Правила відтворення лісів : затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 1.03.2007 р. № 303. URL : [http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/303-2007-п]
Лісовий кодекс України в редакції від 07 червня 2020 р. URL : [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3852-12#Text]
Наукова бібліотека ЗНУ. URL : [http://library.znu.edu.ua/]
Наукова бібліотека ім. Вернадського. URL : [http://www.nbuv.gov.ua/]

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування усіх занять курсу (у всіх форматах offline, online) є **обов'язковим** та фіксується у журналах академічних груп. Пропуски можливі тільки **за поважної причини** (лікарняний, заява у деканаті, відрядження, подання деканату для участі у різноманітних заходах поза навчальної діяльності) – ці заняття відпрацьовуються **без втрати балів** за пропущене заняття за умови виконання усіх його вимог та оформлення відповідним чином (протокол лабораторного заняття, конспект лекційного заняття). Відпрацювання лабораторних занять здійснюється за пред'явлення обґрунтування пропуску та домовленості зі старшим лаборантом кафедри у час коли лабораторія та лаборант вільні. Відпрацювання пропущених лекційних занять передбачає пред'явлення викладачу конспекту відповідної лекції. Заняття пропущені **з неповажної причини** також відпрацьовуються за вищезгаданою схемою, але **оцінюються меншою кількістю балів або не оцінюються взагалі.** Якщо здобувач освіти пропускає заняття в online форматі через технічні проблеми (відсутність Інтернет - з'єднання, проблеми доступу до платформ спілкування, неякісний зв'язок) він повинен повідомити про це викладача не пізніше ніж через добу після заняття або попередити заздалегідь про не можливість присутності на занятті. В цьому випадку механізм відпрацювання буде узгоджуватися окремо у кожному випадку зважаючи на обставини.

До заліку допускаються здобувачі освіти які набрали не менш ніж 35 балів поточного контролю.

Політика академічної доброчесності

Кожний здобувач освіти **зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності.** Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору інформаційних джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це плагіат. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора або джерело інформації. Якщо ви не впевнені, що таке плагіат, фабрикація, фальсифікація, порадьтеся з довідковими джерелами з цієї тематики.

До здобувачів освіти, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки **можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи** (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ в додатку до силабусу). Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, **до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Ідентичні роботи здобувачів освіти одного потоку не оцінюються** – жоден зі здобувачів освіти з однаковими роботами не отримає бали за такі завдання та **не буде мати права переробити ці завдання**.

Приступаючи до вивчення курсу здобувач освіти автоматично погоджується з ***Кодексом академічної доброчесності ЗНУ*** (покликання за яким можна ознайомитись з Кодексом розміщено у додатку до цього силабусу) **та вимогами викладеними вище.**

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Перед початком занять (у будь-якому форматі) **усі учасники навчального процесу** або вимикають або переводять мобільні пристрої у режим авіа польоту або у режим без звуку. За умови проведення заняття в онлайн форматі висувається вимога **відключення мікрофону студентами**. Включення мікрофону відбувається лише за умови **дозволу це зробити від викладача** чи **для відповіді на запитання спрямоване саме цьому здобувачу освіти**. Під час роботи групою викладач пояснює правила спілкування та режим включення/відключення мікрофонів. **За порушення правил поведінки на занятті здобувач освіти може бути видаленим із заняття.**

Використання гаджетів дозволяється лише **якщо цього вимагає навчальний процес** (тестування, перегляд відео чи прослуховування аудіо матеріалів, використання навчальної літератури, посібників, довідників у електронному вигляді тощо) та **з дозволу викладача**. У випадку несанкціонованого використання будь-яких гаджетів здобувач освіти може бути видаленим з аудиторії чи онлайн заняття без права відпрацювання цього заняття та з втратою балів за нього.

Використання гаджетів на контрольних заходах заборонено за винятком використання їх для проходження тестування в системі Moodle (при цьому на гаджеті відкрита тільки вкладка цієї системи).

Комунікація

Комунікація **викладача зі здобувачами освіти** відбувається у кількох форматах в залежності від форми здобування вищої освіти (денна або заочна), а також в залежності від типу навчання кожного навчального року (*offline, blended, online*). В форматі Face-to-Face викладача можна знайти в аудиторіях 202, 203, 302а III навчального корпусу згідно регламенту роботи який затверджується кожного семестру та доступний на стенді кафедри генетики та рослинних ресурсів. Спілкування з використанням різноманітних мобільних каналів зв'язку (телефон, СМС, ММС повідомлення Viber) – викладач відповідає за можливості (під час занять, в обідню перерву та після закінчення робочого часу повідомлення та дзвінки не приймаються), всі повідомлення отримані за цими каналами зв'язку у неробочий час будуть опрацьовані наступного дня (за винятком неділі). На електронні листи та звернення відповідь протягом максимум 3 днів. Комунікація в соцмережах відбувається також у робочий час. Можливі виключення за потреби (перескладання контрольних заходів чи заліку, сесія здобувачів вищої освіти заочної форми тощо), але по неділях та у святкові та неробочі дні відповідь викладача може бути отримана у перший робочий день по закінченню свят чи вихідних. Консультації за допомогою платформи Zoom проводяться за необхідністю та попередньою домовленістю через електронну пошту викладача.

Викладач очікує взаємоповаги при спілкування зі здобувачами освіти (надсилання повідомлень, враховуючи на електронну пошту протягом часу з 8-00 до 17-00). Якщо ви не

отримали відповідь на ваші запити протягом 3 днів слід або звернутися до викладача у режимі offline (в університеті) або повторити запит, тому що іноді виникають технічні помилки.

До здобувачів освіти висувається прохання **після закінчення курсу залишити відгук** у системі Moodle та **бути активними на форумах** і при виникненні питань звертатись також до форумів дисципліни у цій системі. **Створювати нові обговорення** питань що виникають під час вивчення дисципліни на форумах самостійно за необхідністю. **Змінити у своєму профілі в системі Moodle адресу електронної пошти з встановленої за замовчуванням автоматично на діючу адресу електронної пошти яка постійно перевіряється.** Це додаткова можливість вчасно отримувати новини дисципліни та канал зв'язку для викладача (викладач буде мати змогу написати вам листа якщо виникають якісь питання чи проблемні ситуації). **До здобувачів освіти висувається вимога періодично заходити в систему Moodle та відстежувати новини і вчасно виконувати завдання**.

Будь-які **конфліктні ситуації** що виникають під час навчального процесу мають бути **урегульовані** згідно діючих законодавчих актів та Положень ЗНУ (див. Додаток до цього силабусу), а також за допомогою завідувача кафедрою, деканату, студентського самоврядування та адміністрації ЗНУ (за потреби).

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 н. р. доступний за адресою: https://tinyurl.com/yckze4jd.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: https://tinyurl.com/y9tve4lk.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: https://tinyurl.com/y9pkmmp5. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: https://tinyurl.com/ycds57la.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: https://tinyurl.com/57wha734. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: https://tinyurl.com/yd6bq6p9; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: https://tinyurl.com/y9r5dpwh.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**
Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua
Гаряча лінія: Тел. (061) 227-12-76

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: https://tinyurl.com/ydhcsagx.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: http://library.znu.edu.ua. Графік роботи абонементів: понеділок-п`ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): https://moodle.znu.edu.ua
Якщо забули пароль/логін, спрямуйте листа з темою «Забув пароль/логін» на адресу: moodle.znu@znu.edu.ua.
У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.
Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: http://sites.znu.edu.ua/child-advance/

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ: https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): http://sites.znu.edu.ua/confucius